

**Ashley
Audrain**

Îndoiala

Traducere din limba engleză și note
ANA-MARIA SCARLAT

LITERA

București
2021

Casa ta luminează în noapte, de parcă totul ar fi luat foc în interior.

Draperiile alese de ea par a fi din olandă. Olandă foarte scumpă. Țesătura este atât de fină, încât, de obicei, îmi dau seama în ce stare de spirit ești. O văd pe fată cum își flutură părul prins în coadă în timp ce își termină teme. Îl văd pe băiețel cum aruncă mingea de tenis spre tavanul înalt de aproape patru metri, în timp ce soția ta, în colanți, se plimbă de colo colo prin camera de zi, făcând ordine la sfârșitul zilei. Jucăriile înapoi în coș. Pernele înapoi pe canapea.

Totuși, în seara asta, ai dat la o parte draperiile. Poate ca să vezi cum ninge. Poate pentru ca fiica ta să se uite după reni. De mult nu mai crede, dar se va preface pentru tine. Totul pentru tine.

Sunteți dichisiți cu toții. Copiii poartă haine asortate, în carouri, și stau pe canapeaua din piele, în timp ce soția ta le face o poză cu telefonul. Fata îl ține pe băiat de mână. Tu butonezi la casetofonul din spatele camerei și soția ta îți vorbește, dar tu ridici un deget – aproape ai reușit. Fata sare de pe scaun, iar soția ta îl ia pe băiat în brațe și se rotesc. Tu ridici un pahar cu băutură, whisky, și sorbi o dată, de două ori, apoi te furișezi pe lângă casetofon de parcă ar fi un bebeluș care doarme. Așa începeți mereu să dansați. Îl iei în brațe. El își lasă capul pe spate. Îl învârți ușor. Fiica ta

se întinde să primească un pupic de la tati, iar soția ta îți ține băutura. Merge legănându-se ușor spre pom și aranjează un șir de luminițe care nu stă cum ar trebui. Apoi vă opriți toți, vă aplecați unul spre celălalt și strigați ceva în cor, un cuvânt, într-o sincronizare perfectă, apoi vă puneți din nou în mișcare – e un cântec pe care îl știți foarte bine. Soția ta se strecoară afară din cameră, și fiul ei o urmărește automat cu privirea. Îmi amintesc acel sentiment. Cum e ca cineva să aibă nevoie de tine.

Chibrituri. Se întoarce pentru a aprinde lumânările de pe polița decorată a șemineului și mă întreb dacă crenguțele șerpuitoare de brad sunt reale, dacă miros ca în pepinieră. Îmi îngădui pentru o clipă să îmi imaginez cum crenguțele acelea de brad iau foc la noapte, în timp ce voi dormiți. Îmi imaginez lumina caldă, gălbuie a casei tale preschimbându-se într-un roșu fierbinte și trosnitor.

Băiatul a ridicat un vătrau de fier și fata i-l ia cu blândețe din mână, înainte ca tu sau soția ta să observați. Sora cea bună. Susținătoarea. Protectoarea.

În mod normal nu privesc atât de mult, dar sunteți toți așa de frumoși în seara asta, încât nu mă pot convinge să plec. Omătul e din acela care se depune, iar ea îl va transforma în oameni de zăpadă pentru a-i face pe plac frățiorului ei. Pornesc ștergătoarele, ajustez căldura și mă uit la ceas chiar când ora se schimbă din 7.29 în 7.30. Acum i-ai fi citit din *Expresul Polar*.

Soția ta stă acum în fotoliu și vă privește pe voi trei cum țopăiți prin cameră. Râde și își adună într-o parte buclele lungi și lejere. Îți miroase băutura și pune paharul jos. Zâmbește. Ești cu spatele la ea și nu poți vedea ce văd eu, că își cuprinde pântecul cu mâna, că-l

mângâie încet, apoi se uită în jos, e pierdută gândindu-se la ceea ce crește în interiorul ei. Sunt celule. Dar sunt totul. Te întorci, și atenția ei revine în cameră. La persoanele pe care le iubește.

Îți va spune mâine-dimineață.

O cunosc încă atât de bine.

Mă uit în jos, să îmi pun mânușile. Când ridic din nou privirea, fata stă în pragul ușii deschise de la intrare. Chipul ei este pe jumătate luminat de felinarul ce atârnă deasupra numărului casei tale. Ține în mână o farfurie cu morcovi și fursecuri. Vei lăsa firimituri pe gresia din vestibul. Vei face jocul, și ea la fel.

Acum se uită la mine cum stau în mașină. Tremură. Rochia pe care soția ta i-a cumpărat-o e prea mică și îmi dau seama că i se lătesc șoldurile, iar pieptul îi înflorește. Își trage cu grijă părul prins în coadă peste umăr, și gestul este mai degrabă cel al unei femei decât al unei copile.

Pentru prima dată în viața ei, cred că fiica noastră seamănă cu mine.

Cobor geamul de la mașină și ridic mâna, un salut, un salut secret. Pune farfuria la picioare, apoi se ridică și îmi mai aruncă o privire, înainte de a se întoarce în casă. La familia ei. Mă aștept ca draperiile să fie trase brusc, mă aștept ca tu să vii la ușă să vezi de ce naibii stau cu mașina parcată în fața casei tale într-o noapte ca asta. Și ce aș putea, de fapt, să îți spun? Că mă simțeam singură? Că îmi era dor de ea? Că eu ar fi trebuit să fiu mama din casa ta strălucitoare?

În schimb, ea se întoarce dansând în camera de zi, unde tu ai convins-o pe soția ta să se ridice din fotoliu. În timp ce voi dansați împreună, apropiați, simțindu-i spatele prin cămașă, fiica noastră îl ia pe băiat de mână și îl conduce în dreptul ferestrei din camera

Respect pentru oamenii ei și ei.

de zi. Un actor interpretându-și rolul pe scenă. Sunt încadrați așa de precis.

El arată exact ca Sam. Are ochii lui. Și acea claie de păr întunecat care se termină într-o buclă, o buclă pe care mi-am înfășurat-o de nenumărate ori pe deget.

Mi se face greață.

Fiica noastră se uită fix la mine, pe fereastră, cu mâinile pe umerii fiului tău. Se apleacă și îl sărută pe obraz. Și apoi din nou. Și din nou. Băiatului îi place afecțiunea. E obișnuit cu ea. El îi face semn spre spre fulgii de zăpadă care cad, dar ea nu își ia privirea de la mine. Îi freacă brațele, de parcă ar vrea să-l încălzească. Așa cum ar face o mamă.

Tu vii la fereastră și îngenunchezi, ca să fii față-n față cu băiatul. Privești afară, apoi te uiți în sus. Mașina mea nu îți atrage atenția. Arăți spre fulgii de zăpadă, la fel ca fiul tău, și trasezi cu degetul o cărare pe cer. Vorbești despre sanie. Despre reni. El caută în noapte, încercând să vadă ce vezi tu. Îl lovești jucăuș sub bărbie. Ochii ei sunt încă fixați asupra mea. Mă trezesc lăsându-mă pe spate în scaun. Înghit în sec și, în cele din urmă, îmi întorc privirea. Ea câștigă întotdeauna.

Când mă uit din nou, e tot acolo, privind spre mașina mea.

Cred că s-ar putea să se întindă spre draperie, dar nu o face. De data asta nu-mi iau ochii de la ea. Ridic teancul gros de hârtii de pe scaunul pasagerului și simt greutatea cuvintelor mele.

Am venit aici ca să-ți dau asta.

E povestea spusă din perspectiva mea.

1

Ți-ai tras scaunul spre mine și mi-ai bătut în carte cu capătul creionului, iar eu mă holbam la pagină, ezitând să îmi ridic privirea. „Alo!”, îți răspunsesem, ca la telefon. Asta te-a făcut să râzi. Am rămas așa, chicotind, doi străini într-o bibliotecă școlară, învățând pentru același curs opțional. Trebuie să fi fost sute de studenți la curs – nu te mai văzusem niciodată până atunci. Buclele din păr îți cădeau peste ochi și le răsuceai cu creionul. Aveai un nume atât de neobișnuit. M-ai condus acasă mai târziu în după-amiaza aceea și eram amânadoi tăcuți. Nu ascundeai cât de îndrăgostit erai de mine, zâmbindu-mi de fiecare dată. Nu mă mai bucurasem niciodată de o astfel de atenție din partea nimănui. Ajunși în fața căminului, mi-ai sărutat mâna, și asta ne-a făcut să râdem din nou.

Curând, aveam douăzeci și unu de ani și eram inseparabili. Ne rămăsese mai puțin de un an până la absolvire. L-am petrecut dormind împreună în patul meu de cămin dur ca o plută și învățând la capetele opuse ale canapelei, cu picioarele înlănțuite. Ieșeam cu prietenii tăi în oraș, la bar, dar de fiecare dată ne întorceam devreme acasă, în pat, la adăpostul căldurii nou-descoperite a celuiilalt. Eu beam foarte puțin, iar tu te săturaseși de distracții – mă doreai doar pe mine.

Nimeni din lumea mea nu părea să fie foarte deranjat de asta. Aveam un cerc restrâns de prieteni, care erau mai degrabă cunoștințe. Fusesem atât de preocupată să îmi mențin notele pentru bursa de studiu, încât nu avusesem timpul sau interesul necesar pentru viața socială tipic studentească. Presupun că nu m-am apropiat prea mult de nimeni în acei ani, până să te întâlnesc pe tine. Tu mi-ai oferit ceva diferit. Am alunecat de pe orbita socială și fiecare dintre noi era fericit cu ce avea celălalt de oferit.

Mângâierea pe care am găsit-o în tine mă mistuia – cum nu aveam nimic când te-am cunoscut, ai devenit, fără nici cel mai mic efort, totul pentru mine. Nu înseamnă că nu ai fost demn de asta – pentru că ai fost. Erai blând și atent și îmi ofereai sprijinul tău. Ai fost prima persoană căreia i-am spus că vreau să devin scriitoare, și tu mi-ai răspuns: „Nu îmi pot imagina că ai putea fi altceva“. Mă delectam cu felul în care fetele se uitau la noi, ca și cum ar fi avut un motiv să fie geloase. Îți miroseam părul întunecat, lucios, în timp ce dormeai noaptea, și îmi treceam degetele peste maxilarul aspru, ca să te trezesc dimineța. Erai o dependență.

De ziua mea, ai făcut o listă cu o sută de motive pentru care mă iubeai. 14. *Te iubesc pentru că sforăi puțin exact când adormi.* 27. *Te iubesc pentru felul minunat în care scrii.* 39. *Te iubesc când îmi trasez numele cu degetul pe spatele tău.* 59. *Te iubesc când împărțim o brioadă în drum spre curs.* 72. *Te iubesc pentru starea de spirit pe care o ai când te trezești duminica.* 80. *Te iubesc când mă uit la tine chiar după ce termini o carte bună, și apoi o ții o vreme la piept.* 92. *Te iubesc pentru că într-o bună zi vei fi o mamă minunată.*

– De ce crezi că voi fi o mamă minunată?

Am pus jos lista și am simțit, pentru un moment, că poate nu mă cunoști atât de bine.

– De ce nu ai fi? ai zis și m-ai împuns jucăuș în pântec. Ești grijulie. Și dulce. Și abia aștept să avem împreună niște bebeluși mititei.

Nu mi-a rămas altceva de făcut decât să schițez un zâmbet forțat.

Nu întâlnisem niciodată pe cineva cu o inimă atât de plină de entuziasm ca a ta.

„Într-o zi vei înțelege, Blythe. Noi, femeile din familia asta... suntem diferite.“

Văd și acum rujul mamei, de culoarea mandarineilor, pe filtrul țigării. Scrumul căzând în cană, înotând în ultima înghițitură din sucule meu de portocale. Mirosul de pâine prăjită, arsă.

M-ai întrebat doar de câteva ori despre mama mea, Cecilia. Ți-am spus doar faptele: (1) a plecat când aveam unsprezece ani, (2) am văzut-o doar de două ori de atunci și (3) nu aveam nici cea mai vagă idee unde se află.

Ai știut că îți ascund ceva, dar nu ai insistat niciodată – îți era frică de ceea ce ai putea auzi. Am înțeles. Cu toții suntem îndreptățiți să avem anumite așteptări unul de la celălalt, precum și de la noi înșine. Lucrurile nu stau deloc altfel în privința maternității. Toți ne așteptăm să avem, să ne căsătorim cu sau să fim mame bune.

1939-1958

Etta s-a născut exact în ziua în care a izbucnit cel de-al Doilea Război Mondial. Avea ochii precum Oceanul Atlantic și a fost încă de la început dolofană și roșie la față.

S-a îndrăgostit de primul băiat pe care l-a întâlnit, fiul doctorului din oraș. Îl chema Louis, era politicos și vorbea frumos, lucru neobișnuit printre băieții pe care îi cunoștea, și nu era genul căruia să îi pese că Etta nu fusese înzestrată cu norocul unei înfățișări plăcute. Louis a condus-o pe Etta la școală, cu o mână la spate, din prima lor zi de școală până la ultima. Iar Etta era fermecată de lucruri de genul acesta.

Familia ei avea în proprietate lanuri de porumb ce se întindeau pe sute de hectare. Când Etta a împlinit optsprezece ani și i-a spus tatălui său că voia să se mărite cu Louis, acesta a insistat ca viitorul său ginere să învețe să cultive pământul. El nu avea nici un fiu și își dorea ca Louis să preia afacerea familiei. Dar Etta credea că tatăl ei voia doar să îi demonstreze tânărului un punct de vedere: agricultura era o muncă grea și respectabilă. Nu era pentru cei slabi. Și cu siguranță nu era pentru un intelectual. Etta alesese pe cineva care nu semăna deloc cu tatăl ei.

Louis plănuise să se facă doctor, la fel ca tatăl lui, și îl aștepta o bursă la facultatea de medicină. Dar își dorea să se însoare cu Etta mai mult decât își dorea diploma de medic. În ciuda insistențelor Ettei de a-l lua ușor, tatăl ei

l-a pus pe Louis să lucreze până la epuizare. Se trezea la ora patru în fiecare dimineață și o pornea spre câmpurile înrourate. Muncea de la patru dimineața până la amurg și, după cum îi plăcea Ettei să le reamintească mereu tuturor, nu s-a plâns nici măcar o dată. Louis și-a vândut trusa medicală și cărțile pe care le moștenise de la tatăl său, iar banii i-a pus într-un borcan, pe blatul din bucătărie. I-a spus Ettei că erau primele economii pentru studiile universitare ale viitorilor lor copii. Ei i se păruse că asta spunea multe despre altruismul lui.

Într-o zi de toamnă, înainte ca soarele să răsară, Louis a fost ciopârțit de tocătoarele unei combine de siloz. A murit din pricina hemoragiei, singur, în lanurile de porumb. Tatăl Ettei l-a găsit și a trimis-o pe ea să îi acopere trupul cu o prelată din hambar. Etta a cărat piciorul mutilat al lui Louis până la fermă și l-a aruncat în capul tatălui său, în timp ce acesta umplea o găleată cu apă, ca să curețe combina de sânge.

Nu spusese până atunci familiei despre copilul care creștea în pântecul ei. Era o femeie corpulentă, având aproape treizeci de kilograme peste greutatea normală, și și-a ascuns foarte bine sarcina. Fetița, Cecilia, s-a născut patru luni mai târziu, pe podeaua din bucătărie, în timp ce afară era viscol. Pe când împingea copilul afară, Etta a privit fix în sus, la borcanul cu bani de pe blatul din bucătărie.

Etta și Cecilia trăiau liniștite la fermă și se aventurau rar în oraș. Când o făceau, auzeau mereu pe câte unii șușotind despre „femeia care suferea cu nervii”. În acele zile, nu se spunea mai mult – nu se bănuia mai mult. Tatăl lui Louis îi dădea în mod regulat mamei Ettei provizii de sedative pentru a i le administra acesteia după cum credea de cuviință. Și astfel, Etta își petrecea majoritatea zilelor în patul mic de bronz din camera în care copilărise, în timp ce mama ei se îngrijea de Cecilia.

Dar Etta a înțeles curând că nu va întâlni niciodată un alt bărbat dacă rămânea sedată în pat. S-a redresat suficient încât, în cele din urmă, a început să aibă grijă de Cecilia, pe care o plimba în cărucior prin oraș, în timp ce biata copilă țipa după bunica ei. Etta le-a spus oamenilor că suferise de o gastrită teribilă, neputând mânca luni în sir, acesta fiind și motivul pentru care slăbise atât de mult. Nimeni nu a crezut-o, dar Ettei nu i-a păsat de bârfele lor răsuflăte. Ea tocmai îl cunoscuse pe Henry.

Henry abia se mutase în oraș și mergeau la aceeași biserică. Coordona o echipă de șaizeci de muncitori, la o fabrică de bomboane. A fost drăguț cu Etta din prima clipă în care s-au întâlnit - lui îi plăceau nespus copiii, iar Cecilia era tare drăgălașă, așadar, contrar opiniei generale, fetița s-a dovedit a nu fi cătuși de puțin o problemă.

În curând, Henry le-a cumpărat o casă în stil Tudor, cu ornamente verzi ca menta, în centrul orașului. Etta și-a părăsit patul de bronz pentru totdeauna și a recuperat toate kilogramele pierdute. S-a lansat în clădirea unui cămin pentru familia ei. Aveau o verandă solidă, cu un balansoar, perdelețe de dantelă la ferestre, iar fursecurile cu fulgi de ciocolată nu lipseau niciodată din cuptor. Într-o zi, piesele noi de mobilier pentru camera de zi au fost livrate la adresa greșită, iar vecina i-a permis curierului să le instaleze pe toate în subsolul ei, deși nu ea le comandase. Când Etta a auzit ce s-a întâmplat, a alergat pe stradă după camion, în capot și cu bigudiurile în păr, strigând obscenități. Toată lumea s-a prăpădit de râs, inclusiv, în cele din urmă, Etta.

Încearca din răspuțeri să fie așa cum se presupunea că trebuie să fie o femeie.

O soție bună. O mamă bună.

Totul părea să se aranjeze cum nu se putea mai bine.

Ce lucruri îmi vin în minte atunci când mă gândesc la începuturile noastre:

Mama și tatăl tău. Pentru alte persoane, ar fi putut să nu conteze la fel de mult, dar odată cu tine a venit o familie. Singura mea familie. Cadourile generoase, biletele de avion pentru a merge cu voi toți în vacanță, în locuri însorite. Casa lor mirosea a rufărie caldă, proaspăt spălată, și, de fiecare dată când îi vizitam, nu voiam să mai plec de acolo. Când mama ta îmi mângâia părul, îmi venea să mă cațăr în poala ei. Uneori simțeam că mă iubea la fel de mult cum te iubea pe tine.

Eram recunoscătoare pentru că fuseseră atât de amabili încât să accepte pur și simplu unde se afla tata, precum și pentru că nu l-au judecat atunci când le-a refuzat invitația de a-i vizita de sărbători. Despre Cecilia, bineînțeles, nu s-a vorbit niciodată; ai discutat atent cu ei despre asta înainte de a mă aduce acasă. (*Blythe este minunată. Chiar este. Dar, doar ca să știi...*) Mama nu ar fi fost un subiect de bârfă în familie; nici unul dintre voi nu avea aplecare decât pentru lucruri plăcute.

Erați toți așa perfecți.

Îi spuneai surorii tale „draga mea” și ea te adora. Sunai acasă în fiecare seară, iar eu trăgeam cu urechea de pe coridor, dorindu-mi să pot auzi ce îți spunea